

ZEG MIJ WIE UW VRIENDEN ZIJN ... (IV)

Door H. J. Slijper

'Zeg mij wie uw vrienden zijn ...' Deze vraag kan ik heel gemakkelijk beantwoorden: Wat de Vogelbescherming betreft is iedereen mijn vriend die vogels beschermt en dat kunnen onder bepaalde omstandigheden heel goed jagers, eierzoekers, kooikers, valkeniers, hengelaars, watersporters, kunstschilders, kanariefokkers en ja, zelfs postduivenhouders en cultuurtechnische ambtenaren zijn. Hun persoonlijke motieven gaan me niets aan — wie ben ik? — en we vinden elkaar, misschien tijdelijk, in het zelfde vlak: de vogelbescherming. Gelukkig ben ik niet de enige die er zo over denkt. Maar de heer Van Swelm wil onder zijn vrienden blijkbaar alleen die lieden rekenen die exact zo denken als hij: een merkwaardige inperking van het begrip vriendschap. De pogingen van de heer Van Swelm tot polariseren zijn volstrekt heilloos en schadelijk voor de goede betrekkingen. Hoe verschillend onze achtergronden ook zijn, allerlei soorten natuur- en vogelbeschermers hebben elkaar in deze barre tijden broodnodig.

Vervolgens: Als hij stelt dat Vogelbescherming nu, meer dan nooit kwaliteit behoeft, vraag ik me af of kwaliteit verenigbaar is met gebrekkige kennis, onvolledige weergave of onjuiste interpretatie van literatuurgegevens en het al dan niet opzettelijk debiteren van onwaarheden.

Het is altijd iemands goed recht een eventueel extreem persoonlijk standpunt te verdedigen en als men dit doet op een eerlijke wijze, kan men heel ver gaan zonder anderen, die het vanuit hun standpunt ook goed bedoelen, te kwetsen.

Wat de jacht betreft, waar de heer Van S. zo op tegen is, ik laat een weerwoord graag aan meer bevoegden over. De redactie van 'De Nederlandse Jager' reageerde trouwens al op verstandige wijze. Het viel me echter op dat de heer Van S. blijkbaar niet zonder meer tegen het doden van dieren is, want in principe verwerpt hij niet een natuurbeschermer, waarbij beambten zich belasten met het reguleren van de fauna, mits dit dan maar niet met plezier gebeurt. Ik meende juist dat arbeidsvreugde iets heel belangrijks was, ook bij de vleesproductie. Of we nu weilanden vol koeien, varkens en schapen hebben of duinen vol Fazanten, het is allemaal vervalsing van onze natuurlijke fauna ten gerieve van de — in ruimste zin — alles opvreterende mensheid. Ik dacht dat de fazanteschutter bij zijn werk meer vreugde zal beleven dan de man in het abattoir. Is bovendien het semi-natuurlijke produkt (Fazant, Ree, Hert, Wild Zwijn) niet gezonder voedsel dan de produkten van de bio-industrie?

Ik zal mij verder beperken tot datgene waar ik iets van weet, nl. de valkerij. Het hoofdstukje van de heer Van S. over dit onderwerp raakt kant noch wal. Hij heeft kennelijk niet de moeite genomen om zich eerst op de hoogte te stellen en in de literatuurlijst ontbreken de voornaamste Nederlandse bronnen ('De Valkerij in de Nederlanden' van prof. Swaen en de Jaarboeken van het Nederlands Valkeniersverbond).

Ik citeer nu met aanhalingstekens de heer Van S., waarna mijn commentaar volgt. „Hij schijnt zelfs van zins ... t/m te introduceren”. Er is in het artikel van Van Nie m.i. niets te vinden wat deze gedachte rechtvaardigt.

„Voor de revalidatie ... t/m ... goedwillende vogelasielhouders verzorgd worden”. Deze zin is in de hoogste mate insinuerend. De leden van 'Adriaan Mollen' houden zich juist door de grote aantallen, het meest bezig met revalidatie van Torenvalken, Buizerden, uilen etc. Een blik in onze jaarboeken had de heer Van S. dit kunnen leren. Grote en meer gespecialiseerde soorten zijn — niet door hun exclusiviteit, zoals de heer Van S. kwaadwillig suggereert, maar door hun veelzijdigheid alleen in goede handen bij specialisten, waartoe wij ook de valkeniers willen rekenen.

„Ten behoeve van ... t/m ... Folkestad”. Ook hier ontstellende onwetendheid. Er is sprake geweest dat ook Nederlandse valkeniers bij deze stropereien betrokken zouden zijn, volgens het artikel van Larsson in 'Sverges Natur'. Herhaalde navraag — de laatste maal zelfs bij aangetekend schrijven — leverde geen antwoord van de auteur op en we hebben de aantijgingen dus naast ons neergelegd. Het is begrijpelijk dat het bestuur van 'Adriaan Mollen' graag had willen weten wie eventueel die misdadigers geweest zouden zijn. In ieder geval is in die jaren geen enkele Slechtvalk uit die contreien in handen gekomen van enig lid van ons Verbond.

„Nog voor de organische pesticiden ... t/m ... West-Duitsland”. Als de heer Van

S. bedoelt dat valkeniers aan deze achteruitgang debet waren, is dat gewoon een onwaarheid om geen sterker woord te gebruiken. De achteruitgang van de Slechtvalk in Engeland en West-Duitsland immers, had vele oorzaken die tegelijk werkzaam waren (o.a. bestrijding tijdens oorlog vanwege de Postduiven, afschot, eiervverzamelaars). Voor gegevens betreffende de achteruitgang van de Slechtvalk in de oostelijke USA moge ik verwijzen naar artikelen van Tom Cade, R. Fyfe en David Zimmerman e.a.

Over de Slechtvalk nog deze droeve anekdote: De soort was vroeger stadsbroedvogel in Oost Amerikaanse steden (wolkenkrabbers). Omdat de lieve, doch lastige en vervuilende, duiven echter door de boze Slechtvalk werden belaagd, hebben dierenbeschermers gedaan gekregen dat al deze Slechtvalken werden uitgeroed...

Wat het onttrekken van valken aan de natuur betreft.

Ten eerste is iedereen die roofvogels houdt nog geen valkenier.

Ten tweede had de heer Van S. kunnen weten dat de bij de International Association of Falconers (ondergebracht bij wat tot voor kort het CIC heette) aangesloten valkeniers straffe maatregelen te wachten staan als ze zich bezig houden met het uithorsten en verhandelen van roofvogels. De IAF gaat in deze vaak verder dan de in verschillende landen geldende wetten — zo die er zijn. Zie verder: 'Resolutie betreffende valkerij', International Council for Game and Wildlife Conservation 6-13 april 1974, Teheran.

Terloops en zeker niet bedoeld als propaganda voor het uithorsten: Kenward heeft aangetoond dat van Slechtvalk nestelingen in de natuur ca. 75% in het eerste levensjaar sterft, in handen van valkeniers slechts ca. 25%.

Havik, een Fazant aan grijpend.

Tekening: H. J. Sijlper

Laatste alinea: We vragen ons af of het inderdaad zo slecht gaat met de roofvogels in Azië. Het ligt voor de hand dit te veronderstellen en enkele berichten stemmen niet optimistisch, maar desalniettemin zouden we graag over goede gegevens willen beschikken.

Uit de Jaarboeken van het Nederlands Valkeniersverbond 'Adriaan Mollen' moge blijken dat de valkerij in Nederland slechts op bescheiden schaal door amateurs wordt uitgeoefend, met vogels die op legale wijze verkregen werden, vaak uit landen waar ze nog vogelvrij zijn, dat een deel er van door verlies of door opzettelijk loslaten, in de vrije natuur is teruggekomen en dat grote aantallen roofvogels en uilen door de leden worden gerevalideerd.

In de jaren 1970, '71 en '72 werden in totaal 66 vogels hersteld losgelaten. De valkeniers leveren hiermee een nuttige en onmisbare bijdrage aan het natuurbehoud. De voor dit werk benodigde ervaring en kennis kunnen uiteraard alleen verkregen worden door de valkerij als jachtbedrijf uit te oefenen, want het in staat zijn een prooi in het wild te bemachtigen is immers voor iedere vogel de proef op de som. Het maakt geen verschil of de vogel bestemd is voor de jacht of voor terugplaatsing in de vrije natuur en ook niet of het een zeldzame Slechtvalk of Wespendif is of een gewone Torenvalk of Bosuil.

In de USA en in West-Duitsland zijn de laatste jaren al tientallen Slechtvalken in gevangenschap gefokt; wellicht de enige kans dat de soort — in afwachting van eventueel verbeterende milieuomstandigheden — voor uitsterven te behoeden. Het initiatief tot deze fok is geheel van valkeniers uitgegaan. We hopen dat in Nederland ook de fokproeven met Haviken door de heer P. Corten spoedig met succes bekroond zullen worden. Dit jaar werden een *Accipiter gularis* en een Blaat (Lanner, *Falco biarmicus*), beide asiëlvogels, door ondergetekende gerevalideerd, succesvol gejaagd en losgelaten in resp. Thailand en Zuid-Afrika.

● H. J. Slijper, Eemdijk 114, post Baarn

Rattengif op vuilnisstortplaats

Naar aanleiding van het gebruik van rattengif op de Gemeentelijke vuilnisstortplaats te Maarssen en het alarmerend bericht in 'Het Vogeljaar' van december 1973, pag. 530, dat na een rattenverdelgingsactie de stootvogelstand plotseling terugliep, acht ik het noodzakelijk, dat wetenschappelijk komt vast te staan of het vergif cumarine, waaraan de ratten sterven, ook nadelige invloed heeft op de gezondheid van de predatoren van ratten, die het vergif hebben gegeten. Ik heb namelijk vastgesteld dat Blauwe Reigers uit de kolonie in Maarssen ('Doornburch') nogal eens een bezoek brengen aan de vuilnisbelt, kennelijk op rattenjacht. Hoewel er tot nu toe nauwelijks sprake van achteruitgang in de kolonie is, levert dit nog niet het bewijs, dat er niets aan de hand is. Het is mij bekend dat het Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne, afdeling Bestrijding Ongedierte, dit gif voor bestrijding van de Bruine Rat heeft vrijgegeven. Ik zal gaarne een wetenschappelijk verantwoord artikel willen zien over de gevolgen voor vogels, die na het eten van knaagdieren, cumarine hebben binnengekregen.

● H. J. Wolters, Brederodestraat 3, Maarssen